

ชื่อหลักสูตร การทำไม้กวาดดอกหญ้า

จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพ พาณิชยกรรมและบริการ (ชั้นเรียนวิชาชีพ)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

ความเป็นมา

สำนักงาน กศน.ได้กำหนดยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงานการจัดการศึกษาอาชีพ ในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะ ในการประกอบอาชีพเป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ตลอดจน กำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่ สามารถสร้างรายได้ที่ยั่งยืน โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้ รัก การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกันประชาชนมีรายได้มั่นคง และมี งานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งเป็นการ จัด การศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ จากสภาพสังคมท้องถิ่น ในปัจจุบันพบว่าในแต่ละบ้านเรือนของแต่ละชุมชนจะมีวัสดุในท้องถิ่น ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการทำไม้กวาดได้ เช่น ก้านมะพร้าว ไม้ไผ่ ดอกหญ้า ก้านจาก เพื่อใช้ในครัวเรือน และเพื่อการจำหน่ายสร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ไม้กวาดดอกหญ้าเป็นศาสตร์และศิลปะที่แสดงภูมิปัญญาของคนในแต่ละท้องถิ่น แฝงด้วยความผูกพันที่ เชื่อมโยงวิถีชีวิต ซึ่งได้รับการถ่ายทอดและสืบสานต่อกันมารุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบัน ความเจริญรุ่งเรืองของท้องถิ่น ที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยภูมิปัญญาที่ทรงคุณค่า ชุมชนมีการทำไม้กวาดดอกหญ้าที่ถือเป็นอาชีพที่สำคัญของ ชาวบ้านในชุมชน อันมีแหล่งในการผลิตสำคัญ และได้มีการพัฒนารูปแบบสินค้าจาก โดยมีการผลิตเป็นไม้กวาด แบบต่าง ๆ เนื่องจากไม้กวาดดอกหญ้าที่ผลิตขึ้น หากได้รับการพัฒนาในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ก็จะสร้างรายได้ที่ เพิ่มขึ้นและทำให้กลุ่มชุมชนมีรายได้เสริมนอกจากการทำไร่ ทำนา สร้างผลไปสู่ การทวนไปสู่การกลับถิ่นที่อยู่ เพื่อการร่วมกันพัฒนาท้องถิ่น โดยการนำภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาพัฒนาและประยุกต์ให้เข้ากับสังคม อันเป็น การสร้างความยั่งยืนให้แก่ชุมชนนำไปสู่การพัฒนาและสร้างอัตลักษณ์ให้กับชุมชนและสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จาก การทำไม้กวาดดอกหญ้า ในรูปแบบของงานไม้กวาดรูปแบบต่าง ๆ โดยนำแนวคิดภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับ แนวคิดการออกแบบเพื่อการพัฒนาแบบของไม้กวาดสำหรับกวาดพื้นกวาดเพดาน กวาดหยักไย่ ทั้งแบบสั้น และยาวแบบต่างๆ ที่แสดงถึงแนวคิดของการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาผสมผสาน เพื่อการพัฒนาที่ตั้งอยู่บน พื้นฐานของบริบททางสังคม โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่สร้างเศรษฐกิจที่สมดุลให้กับชุมชน นำความรู้และ ทรัพยากรของชุมชนมาพัฒนาแนวคิดเพื่อการยั่งยืน การเป็นการสร้างความเข้มแข็งในกับชุมชนเพื่อการพัฒนา อย่างยั่งยืน

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๒. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ส่งเสริมการมีงานทำของประชาชนจากวัสดุในท้องถิ่น
๓. ใช้ชุมชนเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ ทั้งระดับตัวบุคคล และระดับชุมชน

๔. ยึดแนวทางการทำงานโดยใช้การประสานเครือข่ายในพื้นที่ เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

๕. เป็นหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและเกิดทักษะในการทำเพื่อประโยชน์ ในการประกอบอาชีพ และร่วมอนุรักษ์ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชาติ

๖. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์ ในแต่ละพื้นที่

๗. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ให้ เกิดรายได้ที่มั่นคง และยั่งยืน

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

๑. เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการทำไม้กวาดจากวัสดุต่างๆ

๒. เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้เกี่ยวกับการทำไม้กวาดประเภทต่างๆ ไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว ได้อย่างมีคุณธรรมและมั่นคง

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจในการฝึกอาชีพ

ระยะเวลา

เรียนรู้และฝึกทักษะ	จำนวน	๔๐	ชั่วโมง
ภาคทฤษฎี	จำนวน	๘	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	จำนวน	๓๒	ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑.ความเป็นนมาของการทำไม้กวาดดอกหญ้า

๒.ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำไม้กวาดประเภทต่างๆ เช่น ไม้กวาดดอกหญ้า/ไม้ไผ่/ก้านมะพร้าว

๓ วัสดุ อุปกรณ์และเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม

๔ ขั้นตอนการทำการทำไม้กวาดดอกหญ้า

๕ การฝึกปฏิบัติการทำไม้กวาดดอกหญ้า

๖ คุณค่าของการทำไม้กวาดดอกหญ้าได้

๗ การจัดหาหรือจัดทำการบรรจุส่งได้อย่างเหมาะสม

๘ การคิดต้นทุน กำไรจากการจำหน่าย

๙ ช่องทางการจัดการตลาดของไม้กวาดดอกหญ้าได้

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑.มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ๘๐

๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๓. มีชิ้นงาน/ผลงาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

สื่อการเรียนรู้

ใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์

๑. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ ใบความรู้ แผ่นพับ
๒. สื่อบุคคล เช่น ผู้รู้ ภูมิปัญญา
๓. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ

การวัดและประเมินผล

๑. ประเมินความรู้ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ จากการสอบถาม แบบทดสอบ การสังเกต การมีส่วนร่วม
๒. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๓. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีชิ้นงาน/ผลงาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

๑. ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นในระดับใดระดับหนึ่ง

๒. เทียบโอนเป็นรายวิชาเขาสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจากจำนวนชั่วโมง และความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเลือก สาระการประกอบอาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้หลักสูตรการทำไม้กวาดดอกหญ้า

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.	ความเป็นมาของการทำไม้กวาดดอกหญ้า	-ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจความเป็นมาของการทำไม้กวาดดอกหญ้า	-ความเป็นมาของการทำไม้กวาดดอกหญ้า	-วิทยากรอธิบายความเป็นมาของการทำไม้กวาดดอกหญ้า	๓๐ นาที	๑๑ชม.
๒.	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำไม้กวาดประเภทต่างๆ	-ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำไม้กวาดประเภทต่างๆ	-ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำไม้กวาดจากวัสดุประเภทต่างๆเช่น ทางมะพร้าว	-วิทยากรอธิบายให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำไม้กวาดประเภทต่างๆ	๓๐ นาที	๒๐ชม.
๓.	วัสดุอุปกรณ์และการเลือกใช้	-ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจสามารถเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์และอย่างถูกต้องเหมาะสม	-การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำไม้กวาด	-วิทยากรอธิบายวัสดุอุปกรณ์ในการทำไม้กวาดดอกหญ้าและให้ผู้เรียนเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำไม้กวาดดอกหญ้า	๓๐ นาที	
๔	ขั้นตอนการทำไม้กวาดดอกหญ้า	-ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการทำไม้กวาดดอกหญ้าได้	-ขั้นตอนการทำไม้กวาดดอกหญ้า	-วิทยากรอธิบายการเตรียมอุปกรณ์และขั้นตอนการทำไม้กวาดดอกหญ้า	๓๐ นาที	
๕	การฝึกปฏิบัติการทำไม้กวาดดอกหญ้า	-ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจสามารถฝึกปฏิบัติการทำไม้กวาดดอกหญ้าได้	-ฝึกปฏิบัติการทำไม้กวาดดอกหญ้าได้	-วิทยากรสาธิตวิธีทำไม้กวาดดอกหญ้าและผู้เรียนลงมือฝึกปฏิบัติทำไม้กวาดดอกหญ้า	๓๐ นาที	๑ชม.
๖	คุณค่าของการทำไม้กวาดดอกหญ้า	-ผู้เรียนอธิบายคุณค่าของการทำไม้กวาดดอกหญ้า	-คุณค่าของการทำไม้กวาดดอกหญ้า	-วิทยากรและผู้เรียนรวมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับคุณค่าของไม้กวาดดอกหญ้า	๓๐ นาที	
๗	การจัดการหรือจัดทำ การบรรจุส่งได้อย่างเหมาะสม	การจัดการหรือจัดทำ การบรรจุส่งได้อย่างเหมาะสม	การจัดการหรือจัดทำ การบรรจุส่ง	-วิทยากรสรุปองค์ความรู้ -วิทยากรอธิบายการจัดทำ/จัดหาและเทคนิคของการทำบรรจุส่ง	๑ชม.	

๘	การคิดต้นทุนกำไรจากการจำหน่าย	ผู้เรียนสามารถฝึกการคิดต้นทุนกำไรจากการจำหน่ายจากผลการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้กวาดดอกหญ้า	การคำนวณต้นทุนกำไร	-ใหญ่เรียนออกแบบและจัดทำบรรจุส่ง -วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการคิดต้นทุนกำไรให้ผู้เรียนฝึกคิดต้นทุน กำไร	๒ชม. ๑ ชม.	
๙	ช่องทางการจัดการตลาดของผลิตภัณฑ์จากไม้กวาดดอกหญ้า	-อธิบายช่องทางการจัดการตลาดของผลิตภัณฑ์จากไม้กวาดดอกหญ้าได้	ช่องทางการจัดการตลาดของผลิตภัณฑ์จากไม้กวาดดอกหญ้า	-วิทยากรแจกใบความรู้ใหญ่เรียนศึกษาและรวมกันกับผู้เรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับช่องทางการจัดการตลาด	๑ชม.	
รวม					๘	๓๒